

2. søndag i advent 2023

"# not in my name / ikke i mit navn".

Sådan er der nogen, der skriver på Facebook og andre sociale medier, når de ikke vil tages til indtægt for bestemte handlinger eller udtalelser. Ofte har det handlet om religion! Jøder, der tager afstand fra Israels behandling af det palæstinensiske område; muslimer, der tager afstand fra terrorhandlingerne begået i islams navn; og hinduer, der ikke vil tages til indtægt for vold mod muslimer og kasteløse.

Jeg kom til at tænke på denne parole, da jeg læste evangeliet til i dag, og først var jeg fristet til at skrive "# ikke i mit navn" på Facebook og så linke til evangelieteksten. For jeg blev forarget. Jeg vender tilbage til min forargelse.

På Jesu tid var det skik og brug, at landsbyens unge piger tog opstilling med deres olielamper, når brudgommen ankom med sit følge. På denne måde kunne de være med til at byde brudgommen og festdeltagerne velkommen og lyse dem ind til bryllupsfesten.

Ved det bryllup, som vi hører om i dag, lader brudgommen vente på sig; faktisk så længe, at brudepigerne falder i søvn.

Fem af pigerne er velforberejede; *kloge*, bliver de kaldt i evangeliet; og de har taget ekstra olie med i kander; det har de fem andre ikke. *Tåbelige* bliver de kaldt. Jeg forestiller mig, at den olie, som er i lamperne, brænder ud, og så løber de fem tåbelige piger tør for olie. De kloge piger vil ikke låne olie til de tåbelige piger, hører vi.

Da brudgommen ankommer, bliver de kloge piger lukket ind til bryllupsfesten.

Og nu er det, at forargelsen melder sig hos mig. For jeg bliver som en første indskydelse forarget over brudgommens ord til de fem brudepiger, der kom for sent til bryllupsfesten. Da *de* beder om at blive lukket ind til festen svarer brudgommen dem:

"Sandelig siger jeg jer, jeg kender jer ikke"

Det er meget hårde ord at blive mødt af.

Er døren virkelig lukket for alle os, der ikke er tilstrækkeligt velforberejede?

Hvem var det da lige, at Gud blev menneske for, dengang for et par tusind år siden, da Betlehemsstjernen sendte sit stærke lys ud over hele verden? Var det kun for dem, der kan klare sig selv? Var det kun for dem, som besad fornuft, mentalt overskud, selvoptagethed, egoisme?

Var Himmeriget ikke også for dem, der sidder i mørket? Var det ikke også for kvinden med de mange mænd; tolderen, den udstødte, den syge, regelbryderen? Var det ikke det, som Han lovede dem? Lovede os?

Var det ikke netop dét, der var det nye? At mennesket *ikke* med sine egne præstationer kan komme ind i Himmeriget? Hvis døren er smækket i for os, der ikke evner at præstere tilstrækkeligt for at komme ind i Himmeriget, så har jeg troet, håbet og elsket helt forkert. Og hvad er så det

nye? Så er Gud ikke bedre end vores egen menneskelighed, hvor vi måler og vejer og sammenligner.

Hvis bryllupsfesten er et tegn på Himmeriget – og det siger Jesus jo selv i indledningen, at det er – og hvis brudgommen er ham selv, så fristes jeg til at svare ham igen og sige:

”Hvis det er sådan, du svarer dem, der kommer uforberedte og for sent, så kender jeg ikke *dig*.”

”# ikke i mit navn”

Det er imod alt, hvad evangeliet står for.

I Johs. Åb står der f.eks.:

”Jeg har lukket en dør op for dig, som ingen kan lukke i.”

Og til dåbsbarnet bliver der sagt, at Gud vil bevare din udgang og din indgang. Det er altså Gud, der bevarer barnet, og altså ikke mennesker, der bevarer sig selv.

Bevares, vel skal vi tage vare på os selv i det daglige, men saligheden og det evige liv hos Gud står det ikke vores magt at bemægtige os, hverken med et lager af lampeolie eller gode gerninger. Her fra mørket og kulden kan vi kun håbe på, at Gud hører vores bøn, som i al sin enkelthed kunne lyde:

”Forbarm dig over os. Hjælp os.”

Som det så ofte er tilfældet, når man bliver forarget, så skyldes forargelsen, at man ikke har hørt hele historien til ende; hele sammenhængen. Og man kan jo gøre sig den ulejlighed at læse teksten helt til ende, inden man farer op i det røde felt. For teksten afsluttes nemlig med ordene:

”Våg derfor, for I kender hverken dagen eller timen.”

Og se, det er i virkeligheden *de* ord, som vi skal bide mærke i. Det er i de ord, at evangeliet, det glade budskab, lyder. For det, som dagens tekst fortæller os, er, at livet ikke skal bruges som en ventosal. Livet skal leves, for vi kender hverken dagen eller timen.

Gud er ikke afhængig af, om *jeg* tror; om jeg har olie nok på min lampe. Men *jeg* er afhængig af, om jeg *tror*. Det modsatte af tro er ikke tvivl; det er derimod fortvivlelse.

Kender I forskellen mellem ateisten og det troende menneske?

”Ateisten tror, han ved; den troende ved, at han tror.”

Tro er ikke viden og sikkerhed; det er ikke størrelse og styrke. Nej, tro er tillid til, at jeg kan lægge mit liv og mit efterliv i Guds hænder. Vi skal derfor værne om det lys, der blev tændt ved dåben. Det lys brænder en tro og et håb i os. Men vi kan ikke tro for hinanden, og vi kan heller ikke *låne* tro hos hinanden. Troen er vores egen; vi kan kun selv tro. Det vil sige, at det tilkommer os hver især at sørge for olien, så der vedvarende er ild i det lys, som brudgommen har tændt ved dåben.

Og vi skal værne om dette lys, og vi skal hjælpe hinanden med at holde liv i ilden, puste til flammen, når mørket truer.

Faren er – og det kender I sikkert alle – at man kan falde hen, når man sidder og kigger ind i lyset. Så bliver man hurtigt optaget af sig selv og sit eget. Gud er da heller ikke inde i lyset; han *er* lyset. Han er lyset, der spreder mørket. Det er på denne tro, at vi er døbt, og at vi døber vores børn.

Han er det lys, som jeg kan låne af, når jeg ikke selv har lys.

Når vi lukker kirkedøren bag os i dag, kan vi ikke gå hjem med det budskab, at vi har fået en forsikring mod at være uforberedte; mod at blive ramt af modgang. Det er en del af det at være menneske.

Men vi har derimod fået den forsikring, at den dag, mørket kommer, er vi inviteret til at se lyset komme til os med fred trods angst og bekymringer. Da kan sorgen og bekymringerne vendes til glæde, og vi kan tænde det andet lys i adventskransen, og synge, som vi gjorde det i den første salme:

Det andet lys blev tændt i Betlehem,
Guds Søn steg ned fra Himlens høje
og delte jorden med os som sit hjem
med alt dets fryd og al dens møje.

”# I Guds navn”